

Venetoclax (Venclyxto®)

Venetoclax (Venclyxto®) to lek stosowany w terapii celowanej. Stosuje się go w leczeniu przewlekłej białaczki limfatycznej (CLL).

Czym jest venetoclax (Venclyxto®)?

Venetoclax (Venclyxto®) -
Polish

Venetoclax (Venclyxto®) stosuje się w leczeniu przewlekłej białaczki limfatycznej (CLL). Lek ten może być także niekiedy używany w leczeniu innych nowotworów. Podane tutaj informacje najlepiej czytać w połączeniu z naszymi ogólnymi informacjami o rodzaju nowotworu, na jaki cierpi dana osoba.

Venetoclax to jeden z rodzajów leków stosowanych w terapii celowanej, zwanych inhibitorami (blokerami) BCL2. BCL2 to białko, którego zbyt dużą ilość wytwarzają niektóre komórki białaczkowe lub komórki nowotworowe. Zapobiega ono obumieraniu komórek białaczkowych lub nowotworowych, więc dalej się one rozrastają.

Venetoclax blokuje białko BCL2 oraz pomaga w niszczeniu komórek białaczkowych lub nowotworowych. Venetoclax nie jest odpowiedni dla każdego pacjenta cierpiącego na CLL. Lekarz może poinformować danego pacjenta, czy lek ten byłby pomocny w jego przypadku.

Przed wyrażeniem zgody przez pacjenta na leczenie lekarz objaśni tę metodę leczenia oraz związane z nią możliwe skutki uboczne.

Jak podaje się venetoclax

Venetoclax podaje się w szpitalu w trybie ambulatoryjnym lub pacjent otrzymuje ten lek do przyjmowania w domu. Lek ten może być podawany samodzielnie lub łącznie z innymi lekami przeciwnowotworowymi.

Podczas leczenia zazwyczaj odbywa się wizyty u onkologa, pielęgniarki onkologicznej lub specjalistycznej oraz farmaceuty specjalisty. W niniejszej broszurze osoby te nazywamy odpowiednio: lekarzem, pielęgniarką lub farmaceutą.

Podczas leczenia wykonuje się regularne badania krwi. Próbkę krwi pobiera pielęgniarka lub pracownik laboratorium. Robi się to, aby sprawdzić, czy liczba komórek krwi jest na tyle bezpieczna, że można rozpocząć leczenie. Lekarz poinformuje, kiedy zostanie wykonane badanie krwi.

Przed rozpoczęciem leczenia pacjent zostaje zbadany przez lekarza lub pielęgniarkę. Pacjenta pyta się o samopoczucie. Jeżeli wyniki badania krwi są prawidłowe, farmaceuta przygotowuje lek do terapii celowanej. Pielęgniarka informuje pacjenta, kiedy lek będzie gotowy.

Venetoclax przyjmuje się w formie tabletek (doustnie).

Przebieg leczenia

Venetoclax to lek w formie tabletek. Zależy się go łącznie z innymi lekami do terapii celowanej lub sam.

Pielęgniarka lub farmaceuta wydaje pacjentowi tabletki do przyjmowania w domu. Zawsze należy przyjmować leki ściśle według zaleceń. Jest to ważne, gdyż w ten sposób można mieć pewność, że działają one możliwie najbardziej skutecznie. Pacjent może otrzymać tabletki o różnej sile działania.

Venetoclax w tabletkach przyjmuje się raz dziennie. W pierwszym tygodniu leczenia przyjmuje się niską dawkę tej substancji. Dawkę zwiększa się stopniowo w każdym tygodniu aż do osiągnięcia dawki standardowej w tygodniu piątym. Pozwala to na zmniejszenie ryzyka wystąpienia zespołu rozpadu guza.

W ciągu pierwszych 5 tygodni kuracji należy przyjmować venetoclax rano. Zaleca się to, ponieważ mogą być potrzebne badania krwi, aby sprawdzić, czy leczenie będzie bezpieczne. Lekarz poinformuje, kiedy zostanie wykonane badanie krwi.

Pielęgniarka lub farmaceuta może także dać pacjentowi leki przeciwwymiotne oraz inne leki do zabrania do domu. Należy przyjmować wszystkie kapsułki i tabletki ściśle według otrzymanych zaleceń.

Pacjenci przyjmują zazwyczaj sam venetoclax tak długo, jak jest skuteczny. Jeżeli venetoclax podawany jest z innym lekiem do terapii celowanej, przyjmuje się go przez określony okres. Lekarz lub pielęgniarka omawia z pacjentem plan leczenia.

Przyjmowanie venetoclaxu w tabletkach

Venetoclax w tabletkach przyjmuje się w trakcie lub po posiłku. Tabletki połyka się w całości, popijając szklanką wody. Nie należy ich żuć, otwierać ani miażdżyć. Należy przyjmować je codziennie o tej samej porze.

W trakcie kuracji venetoclaxem należy unikać spożywania grejpfrutów, karamboli oraz pomarańczy gorzkich. To przeciwwskazanie wynika z tego, że te owoce mogą wpływać na działanie leku. Należy unikać:

- picia soku z tych owoców,
- spożywania potraw, które je zawierają,
- przyjmowania suplementów, które mogą je zawierać.

Jeśli zapomni się wziąć tabletkę, powinno się przyjąć zapomnianą dawkę jak najszybciej w ciągu tego samego dnia. Jeżeli minęła pełna doba, należy powiadomić o tym lekarza lub pielęgniarkę. Nie należy przyjmować podwójnej dawki, chyba że zalecił to lekarz.

Inne kwestie dotyczące tabletek, o których należy pamiętać:

- Po przyjęciu tabletek należy umyć ręce.
- Należy przechowywać je w oryginalnym opakowaniu w temperaturze pokojowej, z dala od źródeł ciepła i bezpośredniego działania promieni słonecznych.
- Tabletki muszą być też przechowywane w bezpiecznym miejscu, poza zasięgiem dzieci.
- Należy przeczytać ulotkę, aby dowiedzieć się, jaką siłę działania mają tabletki i ile tabletek przyjąć.
- Jeżeli od razu po zażyciu tabletek pacjent wymiotował, należy skontaktować się ze szpitalem. W takiej sytuacji nie należy przyjmować kolejnej dawki leku.
- Jeżeli leczenie zostało przerwane, należy zwrócić pozostałe tabletki farmaceutyce.

Skutki uboczne

Opisujemy tutaj najczęściej występujące skutki uboczne leczenia. Niniejsza broszura przedstawia również niektóre rzadziej występujące skutki uboczne.

U danego pacjenta mogą wystąpić niektóre z opisanych tutaj skutków ubocznych, jednak mało prawdopodobne jest, że wystąpią u niego one wszystkie. Jeżeli dana osoba przyjmuje także inne leki przeciwnowotworowe, może odczuwać skutki uboczne, które nie zostały tutaj omówione. O zaobserwowanych skutkach ubocznych należy zawsze poinformować lekarza, pielęgniarkę lub farmaceutę.

Lekarz może przepisać leki, które pomogą ograniczyć niektóre ze skutków ubocznych. Należy przyjmować leki ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty. Dzięki temu istnieje wyższe prawdopodobieństwo ich skuteczności. Informacji na temat łagodzenia skutków ubocznych udziela pielęgniarka. Większość skutków ubocznych zaczyna ustępować po zakończeniu leczenia.

Poważne i zagrażające życiu skutki uboczne

Niektóre metody leczenia nowotworów mogą mieć poważne skutki uboczne. W rzadkich przypadkach mogą być one zagrożeniem dla życia. Onkolog lub pielęgniarka mogą wyjaśnić ryzyko wystąpienia takich skutków ubocznych u danej osoby.

Ryzyko wystąpienia zespołu rozpadu guza (TLS)

Venetoclax może spowodować bardzo szybki rozpad komórek białaczkowych lub nowotworowych. Podczas tego procesu dochodzi do uwolnienia się do krwi kwasu moczowego, który jest produktem rozpadu. Zazwyczaj nerki pozbywają się kwasu moczowego, ale mogą nie być w stanie poradzić sobie z jego dużymi ilościami. Taki skutek uboczny nazywany jest zespołem rozpadu guza (TLS).

TLS może spowodować opuchliznę i ból stawów (dnę moczanową). Może również wywołać poważniejsze skutki uboczne, takie jak:

- problemy z nerkami,
- nieprawidłowe bicie serca,
- (rzadko) ataki padaczki.

Lekarz omówi z pacjentem sposób zapobiegania tym objawom lub kontrolowania ich.

Pacjenta prosi się o wypicie dużej ilości wody na 2 dni przed rozpoczęciem kuracji venetoclaxem. Pacjent powinien starać się pić od 1½ do 2 litrów (3 do 3½ pinty) wody każdego dnia przez pierwsze 5 tygodni leczenia, gdy dawka jest podwyższana.

Czasem pacjent musi udać się do szpitala, aby przyjąć płyny przez kroplówkę na początku kuracji venetoclaxem. Może to być również konieczne przy zwiększeniu dawki. Pacjent musi czasem pozostać w szpitalu na noc na obserwacji. W celu kontroli poziomu kwasu moczowego i funkcji nerek krew pacjenta jest regularnie poddawana badaniom.

Aby zapobiec wystąpieniu TLS, lekarz może przepisać tabletki z substancją o nazwie allopurynol. Pacjent zaczyna przyjmować allopurynol w tabletkach przed rozpoczęciem kuracji venetoclaxem. Czasem chorym podaje się też kroplówkę z lekiem o nazwie rasburykaza (Fasturtec®) zamiast allopurynolu w tabletkach.

Więcej o objawach TLS można przeczytać w naszych informacjach o skutkach ubocznych venetoclaxu.

Kontakt ze szpitalem

Pielęgniarka przekaze numery telefonów do szpitala. W razie złego samopoczucia lub chęci uzyskania porady można zadzwonić pod podane numery o dowolnej porze dnia lub nocy. Należy zapisać te numery w telefonie lub trzymać je w bezpiecznym miejscu.

Więcej informacji

Nie możemy wymienić wszystkich możliwych skutków ubocznych tego leczenia. Istnieją pewne rzadko występujące skutki uboczne, które nie zostały tutaj przedstawione. Szczegółowe informacje można znaleźć w elektronicznym Kompendium Leków (eMC).

Częste skutki uboczne

Ryzyko infekcji

Opisany tutaj lek może zmniejszyć liczbę krwinek białych. Komórki te zwalczają infekcje. Jeśli liczba krwinek białych jest niska, pacjent jest bardziej podatny na infekcje. Niski poziom krwinek białych jest czasem nazywany neutropenią.

Infekcja może okazać się bardzo poważna, gdy poziom krwinek białych jest niski. W przypadku wystąpienia infekcji należy jak najszybciej przystąpić do jej leczenia. Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod otrzymany całodobowy numer telefonu w przypadku, gdy:

- temperatura ciała pacjenta przekroczyła 37,5°C (99,5°F),
- pacjent nagle poczuł się źle, nawet mając prawidłową temperaturę ciała,
- pacjent wykazuje objawy infekcji,
- temperatura ciała pacjenta spadła poniżej 36°C (96,8°F).

Objawy infekcji to między innymi:

- dreszcze i drżenie,
- ból gardła,
- kaszel,
- duszności,
- biegunka,
- konieczność częstego oddawania moczu lub dyskomfort w trakcie oddawania moczu.

Ważne jest, aby postępować zgodnie z wszelkimi zaleceniami zespołu onkologicznego.

Poziom krwinek białych zazwyczaj wraca do normy przed kolejnym cyklem leczenia. Przed kontynuacją chemioterapii pacjent zostaje poddany badaniu krwi. Jeśli poziom krwinek białych jest niski, lekarz może nieznacznie opóźnić podanie leków, do czasu podwyższenia się poziomu tych krwinek.

Zespół rozpadu guza (TLS)

Jeżeli u pacjenta wystąpi TLS, bardzo ważne jest jak najwcześniejsze rozpoczęcie leczenia.

Należy natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod otrzymany całodobowy numer telefonu, w przypadku zauważenia objawów, które mogą być związane z TLS. Należą do nich:

- uczucie gorąca (gorączkowanie), dreszcze lub nudności,
- bóle stawów lub mięśni,
- bezdech lub nieregularne bicie serca,
- oddawanie ciemnego lub mętnego moczu,
- uczucie dezorientacji,
- ból lub opuchlizna brzucha,
- występowanie ataków padaczki.

Powyższe objawy mogą być wywołane różnymi czynnikami. Nie musi to być TLS, ale zawsze dobrze jest skontrolować sytuację.

Krew pacjenta będzie regularnie poddawana badaniom w celu kontroli pod kątem TLS. Lekarz omówi z pacjentem sposoby zapobiegania TLS lub kontrolowania tego zespołu. Więcej na ten temat można przeczytać w naszych informacjach o przyjmowaniu venetoclaxu.

Uczucie zmęczenia

Uczucie zmęczenia jest częstym skutkiem ubocznym opisanego tutaj leczenia. Często nasila się ono pod koniec leczenia i utrzymuje przez kilka tygodni po jego zakończeniu. Nie należy się śpieszyć i powinno się planować dni tak, aby mieć czas na odpoczynek. Źródłem energii mogą być niezbyt forsowne ćwiczenia fizyczne, takie jak krótkie spacerki.

W razie odczuwania senności nie należy prowadzić pojazdów ani używać maszyn.

Biegunka

Przyjmowanie opisanego tutaj leku może wywoływać biegunkę. Biegunka oznacza wydalanie większej niż zwykle ilości stolca (kału) lub oddawanie wodnistych albo luźnych stolców. Jeżeli pacjent ma stomię, może ona być bardziej aktywna niż zwykle.

Jeżeli pacjent ma biegunkę, powinien:

- starać się pić przynajmniej 2 litry (3½ pinty) płynów dziennie,
- unikać alkoholu, kofeiny, produktów mlecznych oraz produktów spożywczych o dużej zawartości tłuszczu lub błonnika,
- poprosić personel szpitalny o poradę.

Anemia (niski poziom krwinek czerwonych)

Opisane tutaj leczenie może zmniejszyć liczbę krwinek czerwonych. Krwinki czerwone transportują tlen po całym organizmie. Jeżeli liczba krwinek czerwonych jest niska, nazywa się to niedokrwistością (anemią). W takiej sytuacji mogą wystąpić objawy takie jak:

- bladość skóry,
- brak energii,
- duszności,
- zawroty głowy.

W przypadku wystąpienia tych objawów należy poinformować o nich lekarza lub pielęgniarkę.

W razie znacznej anemii może zaistnieć potrzeba podania kroplówki uzupełniającej poziom krwinek czerwonych. Nazywa się to transfuzją krwi.

Nudności

Lekarz przepisze leki przeciwwymiotne, aby zapobiec nudnościom lub je ograniczyć podczas leczenia. Leki te należy przyjmować ściśle według zaleceń pielęgniarki lub farmaceuty. Łatwiej jest zapobiegać nudnościom niż je leczyć.

W przypadku nudności należy często pić płyny małymi łykami i regularnie spożywać niewielkie porcje jedzenia. Ważne jest, aby przyjmować wystarczającą ilość płynów. Jeśli w dalszym ciągu pacjent odczuwa nudności lub wymiotuje częściej niż raz na 24 godziny, należy jak najszybciej skontaktować się ze szpitalem. Jego personel udzieli porad w tym zakresie. Lekarz lub pielęgniarka może przepisać inny lek przeciwwymiotny, który będzie skuteczniejszy dla danego pacjenta.

Zaparcia

Opisana tutaj metoda leczenia może wywoływać zaparcia. Zaparcie oznacza niemożność oddawania stolca tak często, jak zwykle. Czynność ta może być trudna lub bolesna. Oto kilka rad, które mogą pomóc:

- Należy pić co najmniej 2 litry (3½ pinty) płynów dziennie.
- Należy jeść produkty spożywcze zawierające duże ilości błonnika, takie jak owoce, warzywa i pełnoziarnisty chleb.
- Należy regularnie wykonywać niezbyt forsowne ćwiczenia fizyczne, takie jak krótkie spacerunki.

W przypadku zaparcia należy poprosić personel szpitalny o poradę. Aby pomóc, lekarz może przepisać środki przeczyszczające.

Inne informacje

Ryzyko wystąpienia zakrzepu

Nowotwór i niektóre leki przeciwnowotworowe mogą zwiększać ryzyko wystąpienia zakrzepu. Objawy zakrzepu to między innymi:

- pulsujący ból, zaczerwienienie lub opuchlizna nogi albo ramienia,
- nagła utrata tchu lub atak kaszlu,
- ostry ból w klatce piersiowej, który może pogarszać się, gdy pacjent kaszle lub bierze głęboki wdech.

Jeżeli u pacjenta wystąpią którekolwiek z wyżej wymienionych objawów, powinien natychmiast skontaktować się ze szpitalem, dzwoniąc pod otrzymany całodobowy numer telefonu. Jeśli nie można połączyć się z lekarzem, należy zadzwonić pod numer **111**, pod którym można uzyskać **pilną poradę w ramach NHS**.

Zakrzepy są groźne, jednak lekarz może zapisać leki rozrzedzające krew (antykoagulanty). Lekarz lub pielęgniarka może udzielić więcej informacji na ten temat.

Można obniżyć ryzyko powstania zakrzepu poprzez:

- utrzymywanie aktywności fizycznej podczas terapii,
- picie dużej ilości płynów, szczególnie wody.

W celu zapobieżenia zakrzepom podaje się również czasem antykoagulanty.

Inne leki

Niektóre leki mogą wpływać na działanie opisanej tutaj terapii lub być dla pacjenta szkodliwe w trakcie jej stosowania. Należy zawsze powiedzieć onkologowi o wszystkich lekach, które pacjent przyjmuje lub planuje przyjmować, w tym:

- lekach przepisanych przez lekarza,
- lekach kupowanych bez recepty w aptece lub innym sklepie,
- witaminach, lekach ziołowych i uzupełniających formach leczenia.

Należy poinformować innych lekarzy, farmaceutów i dentystów, którzy przepisują pacjentowi leki, że przyjmuje on terapię przeciwnowotworową opisaną w tej broszurze.

Na stronie elektronicznego Kompendium Leków (eMC) można znaleźć więcej informacji na temat tej terapii.

Szczepienia

Szczepienia mogą zmniejszyć ryzyko wystąpienia niektórych zakażeń. Lekarz lub pielęgniarka mogą porozmawiać z pacjentem o szczepieniach.

Lekarze zazwyczaj zalecają, aby osoby cierpiące na nowotwór zaszczepiły się przeciwko grypie i koronawirusowi. Są to szczepionki inaktywowane, które mogą pomóc w zmniejszeniu ryzyka zakażenia. Osoby z osłabionym układem odpornościowym mogą je otrzymać, ponieważ nie są to szczepionki żywe.

Jeśli układ odpornościowy jest słaby, należy unikać szczepionek żywych. Jest to spowodowane tym, że mogą one wywołać złe samopoczucie. Szczepionki żywe, np. przeciw ospie wietrznej, zawierają bardzo słabą wersję choroby, przeciwko której są podawane. Więcej informacji na temat szczepionek żywych i inaktywowanych może udzielić lekarz onkolog lub lekarz pierwszego kontaktu.

Antykoncepcja

W trakcie leczenia należy powstrzymać się od stosunków seksualnych, których celem jest poczęcie dziecka. Leki chemioterapeutyczne mogą uszkodzić rozwijający się płód. Ważne jest, aby podczas leczenia i przez jakiś czas po jego zakończeniu stosować antykoncepcję. Lekarz, pielęgniarka lub farmaceuta udzieli więcej informacji na ten temat.

Karmienie piersią

Zaleca się, aby nie karmić piersią podczas leczenia oraz przez pewien czas po jego zakończeniu. Jest to spowodowane faktem, iż leki mogą przedostać się do organizmu dziecka z mlekiem matki.

Lekarz lub pielęgniarka mogą udzielić więcej informacji na ten temat.

Płodność

Niektóre leki przeciwnowotworowe mogą wpływać na możliwość zajścia w ciążę lub zapłodnienia. W razie zaniepokojenia tym faktem należy porozmawiać o tym z lekarzem przed rozpoczęciem leczenia.

Leczenie z przyczyn nienowotworowych i leczenie stomatologiczne

W razie potrzeby uzyskania pomocy lekarskiej z powodów niezwiązanych z nowotworem należy zawsze poinformować lekarzy i pielęgniarki, że jest się objętym leczeniem przeciwnowotworowym. Należy podać dane kontaktowe onkologa prowadzącego, aby personel medyczny mógł się z nim skonsultować.

Jeśli potrzebne jest leczenie dentystyczne, należy porozmawiać z onkologiem lub pielęgniarką. Zawsze należy poinformować stomatologa o przyjmowanym leczeniu przeciwnowotworowym.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjentów

Jeśli pacjent ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu pacjentowi poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami ludzie mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład jeśli ktoś pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i można nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza telefoniczna linia wsparcia może zaoferować w języku pacjenta poradę dotyczącą takiej sytuacji. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową. Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Możliwość rozmowy z organizacją Macmillan w swoim języku ojczystym

Można zadzwonić do organizacji Macmillan pod bezpłatny numer 0808 808 00 00 i porozmawiać z nami w swoim języku ojczystym za pośrednictwem tłumacza. Pacjent może porozmawiać z nami o swoich obawach i kwestiach medycznych. Po uzyskaniu połączenia telefonicznego wystarczy powiedzieć po angielsku nazwę swojego języka. Nasza infolinia jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 8:00 do 20:00.

Ostatnia aktualizacja: październik 2020 r.

Następna aktualizacja: kwiecień 2023 r.

© Macmillan Cancer Support 2022 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London, SE1 7UQ. Numer VAT: 668265007

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne i aktualne, jednak nie mogą one zastąpić specjalistycznej porady lekarskiej udzielonej konkretnemu pacjentowi. W zakresie dopuszczonym przez prawo organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem informacji zawartych w niniejszej publikacji, informacji od osób trzecich ani informacji zawartych na podanych stronach internetowych lub do których przedstawiono odnośniki.

